

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 20 (7)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7291

Karl Stejskal, konduktor Električnog tramvajskog društva, Brno, Čehoslovačka.

Uređenje na motornim kolima električnih železnica sa gornjim sprovodnikom i sa sprovodnom motkom na kolut.

Prijava od 11. decembra 1928.

Važi od 1. januara 1930.

Sprovodne motke na kolut za električna motorna kola često iskliznu, sa sprovodnika naročito na zavijutcima pa udaraju na sprovodnik i poprečne vezice, usled čega trpi sprovodnik nepovoljna naprezanja. Većina kidanja sprovodnika nastaje s toga razloga. Često se pri jakom udaru na poprečne vezice potpuno spuste sprovodnici.

Te nedostatke treba da ukloni jedno uređenje, kod koga se motka, kad isklizne iz sprovodnika, automatski povlači za koluto na niže, da ona ne može da udari ni na sprovodnik ni na poprečne vezice.

To se vrši time, što je uže, koje je povezano za kolut ili za motku, koja nosi kolut, sprovedeno do jedne klade, koja pri isklizavanju koluta iz sprovodnika udari na jednu zadržaćku napravu, koja pri tome oslobađa jednu čauru, koja pomoću jedne ugrađene opruge ide na niže, čime se i klada i motka povlače na niže.

Na crtežu je predstavljeno jedno uređenje prema ovom pronalasku. Sl. 1 pokazuje to uređenje u uzdužnom preseku, a sl. 2 postavljanje tog uređenja na motorna kola.

Slovom M označeno je uže, koje ide od kliznog kontakta na niže. Jedan ogranač tog uže vodi u ovo uređenje, pa je na njegovom donjem kraju nameštena klada g. Ta klada se nalazi u jednoj kućici H, koja se sastoji iz neke cevi, koja je svojim

donjim krajem zavrnutu u deo A. Na gornji kraj cevi N navrnuta je kapa L. U kapi L uvučena je čaura J, koja ima dve drške i za koju su pričvršćena dva užeta F, čiji su drugi kvajevi pričvršćeni uz koture D, koji su u delu A smešteni okretljivo oko osovine C. Kad se ovo uređenje nalazi u stanju gotovom za rad, onda spiralna opruga B, koja je jednim krajem pričvršćena za osovinu C a drugim krajem u delu A, nastoji da okreće osovinu C a radi toga i koture D, koji leže na toj osovini.

Kad se kontaktni kolut nalazi u svom pravilnom položaju po sprovodniku, onda ne može nastati okretanje te osovine C, jer je čaura J zadržaćkom napravom K učvršćena u kapi L. Zadržaćka naprava sastoji se iz dva zavornja koji su namešteni tako, da se mogu pomerati u kućicama, a stoje pod uticajem opruge, koje nastoje da te zavarne izguraju iz kućica. Ovi zavornji zahvataju pri ispravnoj vožnji motornih kola u odgovarajuće otvore čaure J, pa tako učvršćuju tu čauru uz kapu L.

Ako pak kontaktni kolut isklizne iz sprovodnika, pa se podigne u vis, onda klada G udari o zavornje zadržaćke naprave K, gurne ove natrag savlađujući snagu opruge, pa time oslobođi čauru J. Sad stupa u dejstvo opruga B, okreće koturove D, uže F se namotovaju na koturove pa vuku čauru J na niže. Da se omogući spuštanje čaure udešene su u cevi H dva odgova-

rajuća uzdužna useka, kroz koje prolaze čaurine drške. Čaura povlači na niže kladu G a time i kontaktni kolut.

Kad personal opet položi kolut uz sprovodnik, onda se podizanjem čaure ova opet učvrsti u kapi L uskakanjem zadržačke naprave, čime je ovo uređenje ponovno gotovo za rad.

Da bi se pri spuštanju čaure J izbegao suviše jak udar na deo A, predviđen je kod E jedan odbojnik, koji je pod dejstvom opruge, a na koji udara čaura J kad se spušta.

Po sebi se razume može se ovo uređenje obrazovati konstruktivno na najrazličitije načine. Naročito može opruga B da se zameni vazdušnim klipom, koji se kreće u jednoj stublini.

Patentni zahtevi:

1. Uređenje na motornim kolima električnih železnica sa gornjim sprovodnikom i sa sprovodnom motkom na kolut, naznačeno time, što je na kolima, smešteno automatsko uređenje, koje, kad kontaktni kolut isklizne, automatski povuče taj kolut toliko na niže, da on ne može da udari na sprovodnik i na poprečne vezice.

2. Urađenje na motornim kolima električnih železnica sa gornjim sprovodnikom i sa sprovodnom motkom na kolut, naznačeno time, što je uže (M), koje je zavzano za kolut ili za motku, koja nosi kolut sprovedeno do jedne klade (G), koja, kad se kolut isklizne iz sprovodnika, udari na jednu zadržačku napravu (K), koja pak oslobađa jednu čauru (J), koja pomoću jedne urađene opruge (B) ide na niže, čime se povlači na niže i klada (G) i kolut.

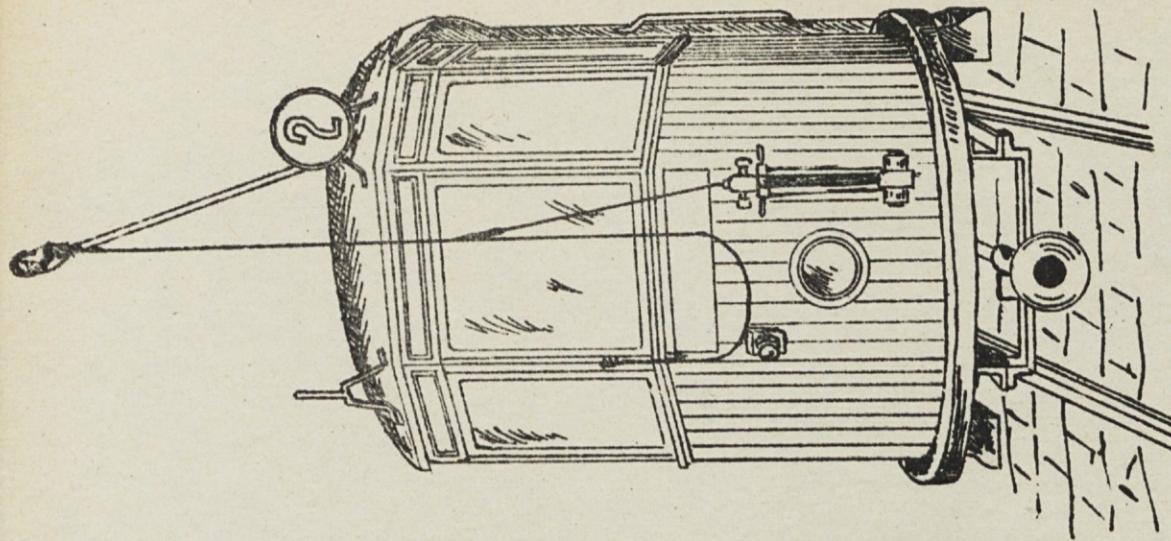

Fig. 2.

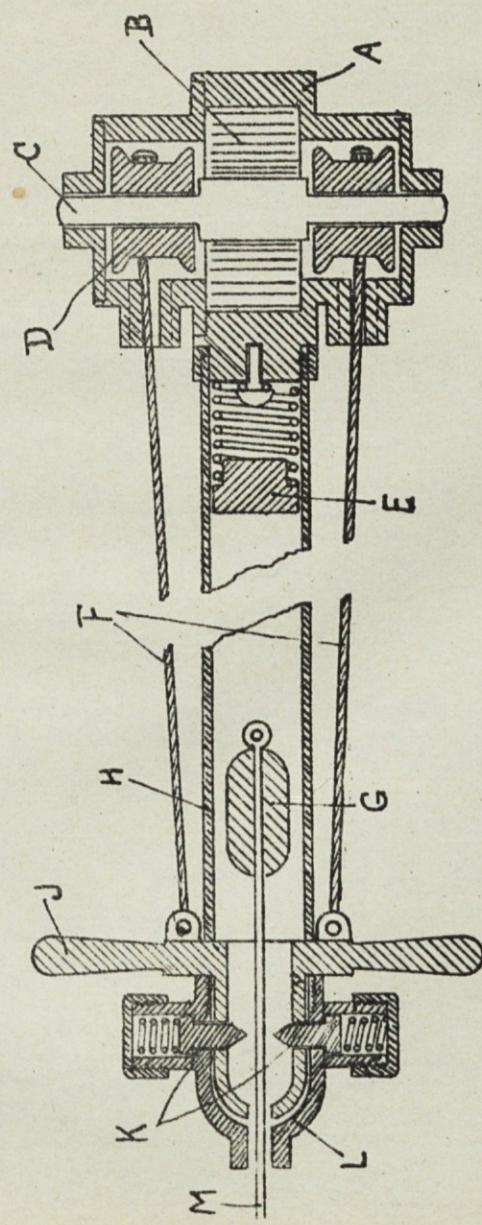

Fig. 1

